

Hrvatski zavod za norme (HZN), kao nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske i kao član međunarodnih organizacija za normizaciju ISO i IEC, obilježava Svjetski dan norma u Republici Hrvatskoj. Taj se dan obilježava tradicionalno u svijetu odabranim sloganom i porukom koju svojim članicama upućuju čelnici međunarodnih organizacija za normizaciju **ISO**, **IEC** i **ITU**.

Poruka za Svjetski dan norma 14. listopada 2007.

Norme i građani: doprinos društvu

g. Renzo TANI
predsjednik IEC-a

g. Håkan MURBY
predsjednik ISO-a

dr. Hamadoun TOURÉ
glavni tajnik ITU-a

„Globalno selo“ svojim građanima donosi široki niz prava i obveza. To su, između ostalog, pravo na sigurnost, zdravlje i pristup informacijama te obveza zaštite okoliša i poštovanja sigurnosti, imovine i privatnosti drugih. Norme pomažu građanima da ostvare ta prava i ispune obveze. To čine, primjerice, tako što građanima pružaju informacije i zaštitu, osiguravaju kvalitetu i sigurnost proizvoda i usluga, utvrđuju zahtjeve ili daju upute u odnosu na okoliš i druga pitanja važna za građane, uključujući društvenu pravednost, zdravlje, sigurnost, informacije i komunikacije te poštenu trgovinu.

Da nema norma, svijet bi stao. Kolabirali bi promet i trgovina. Internet jednostavno ne bi funkcionirao. Poremetile bi se ili prestale raditi stotine tisuća sustava ovisnih o informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji – od bankarstva do zdravstvene zaštite, kontrole zračnog prometa, hitnih službi do službi spašavanja pa čak i međunarodne diplomacije. Mnogi aspekti modernoga svijeta u velikoj su mjeri ovisni o normama.

Teško je prenasaglasiti važnost norma u svakodnevnome životu. Razmislite samo koje su sve norme uključene u čitanje ove poruke. Ako sjedite pred računalom, tu su stotine norma koje se odnose na rad računala, pristup internetu pa čak i definiranje fontova i oblikovanje samog teksta. Ako čitate poruku na papiru, veličina papira vjerojatno je u skladu s normom koja pojednostavljuje proces tiska i distribucije. Izvor napajanja za vaše računalo ili pisač, rasvjeta, grijanje i klimatizacija, sve se to u nekoj mjeri oslanja na norme.

Zamislite kako bi bez norma bilo teško, ili čak opasno obavljati obične, svakodnevne zadatke. Sigurnosne norme za strojeve štite nas na radu i u igri. Kod kuće, norme održavaju električne uređaje priključenima na nacionalnu elektroopskrbnu mrežu i omogućuju sukladnost naših hladnjaka i klimatizacijskih uređaja s ekološkim zahtjevima radi sprečavanja globalnog zagrijavanja. Naši audiosustavi, televizori i DVD *playeri*, mobilni telefoni i WiFi uređaji u skladu su s normama koje ih čine kompatibilnima s drugim sustavima. Od mobilnog videa i glazbe do *on-line* naobrazbe, telemedicine, elektroničkog bankarstva i satelitskih navigacijskih sustava za automobile i zrakoplove – gdje bismo bili bez norma u svijetu koji je u sve većoj mjeri umrežen?

Rad IEC-a, ISO-a i ITU-a na razvoju međunarodnih norma otvara tržišta, ali i pridonosi zaštiti okoliša, sigurnosti, zdravlju i pristupu informacijama i znanju. Međunarodne norme u sve većoj mjeri pomažu u uklanjanju prepreka između bogatih i siromašnih zemalja. Normizacija pomaže u osiguravanju veće kvalitete po nižoj cijeni, tako što potiče konkurenciju među trgovcima. Potrošačima olakšava da pri kupnji odaberu opremu ili usluge na osnovi obaviještenosti.

Međunarodna normizacija postoji već gotovo 150 godina. Danas, uz shvaćanje da norme mogu nadaleko proširiti tržište za tehnološke inovacije, industrija ulaže milijarde dolara u normizaciju. Norme potiču zdravu trgovinu i pravične cijene. Globalne norme razvijene pomoću otvorenih procesa i konsenzusom svih zainteresiranih strana omogućuju pristup globalnim tržištima.

Na putu prema budućnosti, rad IEC-a, ISO-a i ITU-a i dalje će olakšavati razvoj i širenje novih tehnologija koje pokreću svjetsko gospodarstvo, pridonoseći dobrobiti svih stanovnika svijeta.